

- Ποιο είναι το χαρακτηριστικό της απλής αρμονικής ταλάντωσης;
- Εάν ένα σύστημα αφού εκτραπεί από τη θέση ισορροπίας, δέχεται δύναμη επαναφοράς $F = -kx$ και μόνο αυτή, τότε το σύστημα εκτελεί **απλή αρμονική ταλάντωση**.
- Η δύναμη είναι ανάλογη της απομάκρυνσης

$$F = m \cdot a = m \cdot \frac{d^2 x}{dt^2} = -kx \Leftrightarrow m \cdot \frac{d^2 x}{dt^2} + kx = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{d^2 x}{dt^2} + \frac{k}{m} x = 0 \Leftrightarrow \frac{d^2 x}{dt^2} + \omega^2 x = 0$$

$$x(t) = A \cos(\omega t + \varphi)$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = \sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$x(t) = A \cos(\omega t + \varphi)$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = \sqrt{\frac{k}{m}}$$

Η κίνηση του σώματος είναι περιοδική, ημιτονοειδής.

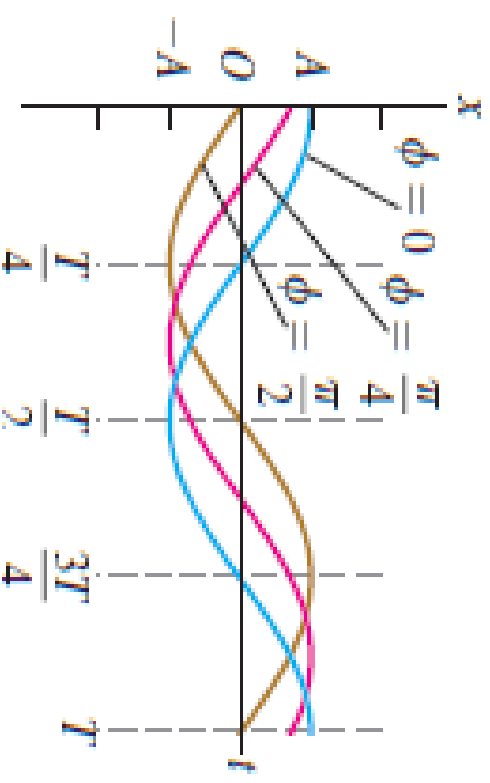
A: πλάτος (μέγιστη απομάκρυνση από Θ.Ι.)

v: συχνότητα

ω:κυκλική συχνότητα

T: περίοδος

φ: φάση (σχετίζεται με την αρχική θέση)

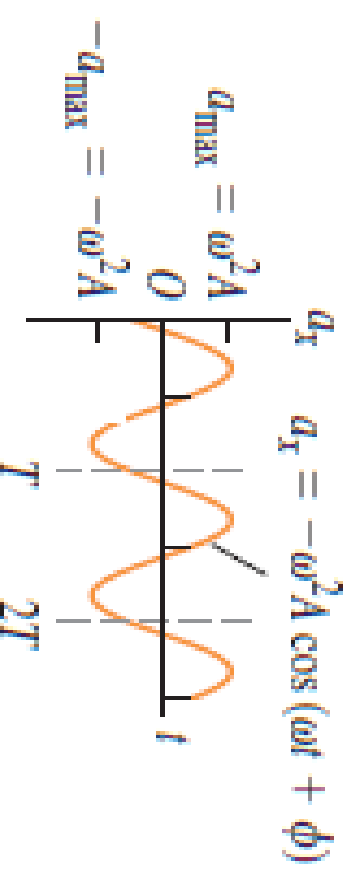
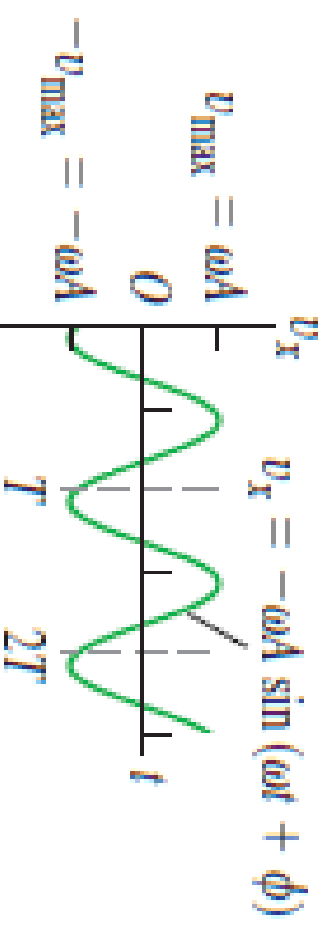
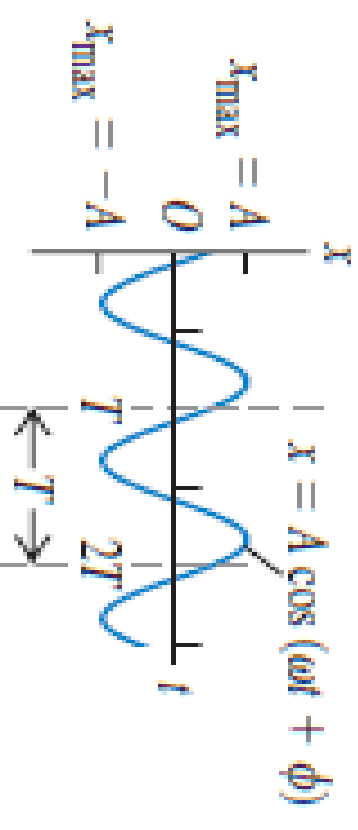

Υπολογισμός ταχύτητας – επιτάχυνσης στην απλή αρμονική ταλάντωση

$$x = A \cos(\omega t + \varphi)$$

$$u = \frac{dx}{dt} = -\omega A \sin(\omega t + \varphi)$$

$$a = -\omega^2 A \cos(\omega t + \varphi) = -\omega^2 x$$

Τροχός με ακτίνα 0.30m έχει μια λαβή προσαρτημένη στην περιφέρειά του. Ο τροχός περιστρέφεται με 0,5 περιστροφές το δευτερόλεπτο. Ο άξονας περιστροφής είναι σε οριζόντια θέση. Αν οι ηλιακές ακτίνες πέφτουν κατακόρυφα πάνω στη γη, η σκιά της λαβής θα εκτελέσει απλή αρμονική ταλάντωση. Βρείτε

- Την περίοδο της κίνησης της σκιάς
- Τη συχνότητά της
- Το πλάτος
- Ποια η εξίσωση που εκφράζει την απομάκρυνσή της σε συνάρτηση του χρόνου.

Ένας απλός αρμονικός ταλαντωτής περιγράφεται από την εξίσωση $x=4\cos(0,1t+0,5)m$

Βρείτε

- το πλάτος, την περίοδο, τη συχνότητα και την αρχική φάση της κίνησης.
- την ταχύτητα και την επιτάχυνση

Σωματίδιο που εκτελεί απλή αρμονική ταλάντωση περνάει από τη θέση ισοροπίας του με ταχύτητα $2m/s$. Το πλάτος της ταλάντωσης είναι $10^{-3}m$. Ποια η συχνότητα και η περίοδος της ταλάντωσης; Ποια η εξίσωση που εκφράζει την απομάκρυνση του σωματιδίου σε συνάρτηση με το χρόνο;

- Ξύλινο κυλινδρικό σώμα πυκνότητας ρ , ύψους h και διατομής A , επιπλέει στο νερό. Τι κίνηση θα κάνει εάν εκτραπεί κατακόρυφα;

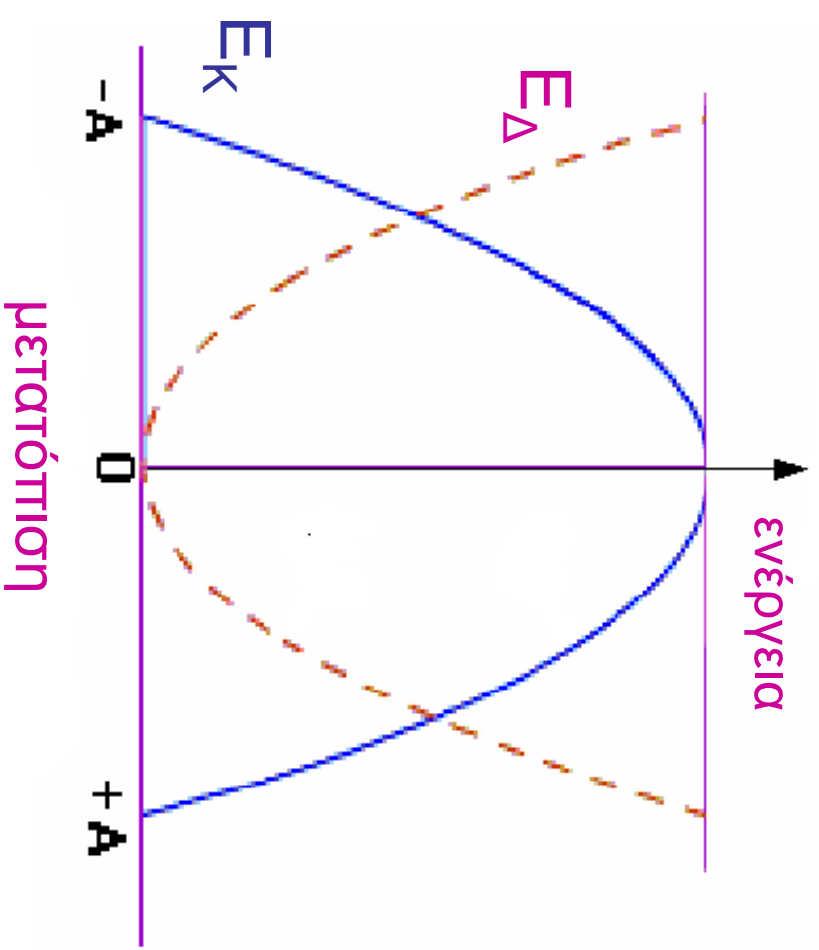
Ενέργεια στην απλή αρμονική ταλάντωση

Κινητική

$$E = \frac{1}{2} m u^2 = \frac{1}{2} m \omega^2 A^2 \sin^2(\omega t + \varphi) =$$
$$= \frac{1}{2} m \omega^2 A^2 [1 - \cos^2(\omega t + \varphi)] = \frac{1}{2} m \omega^2 [A^2 - x^2]$$

Δυναμική

$$F = -\frac{dE_{\Delta}}{dx} \Leftrightarrow dE_{\Delta} = -F dx = kx dx \Leftrightarrow$$
$$\Leftrightarrow E_{\Delta} = \int kx dx \Leftrightarrow E_{\Delta} = \frac{1}{2} kx^2 = \frac{1}{2} m \omega^2 x^2$$

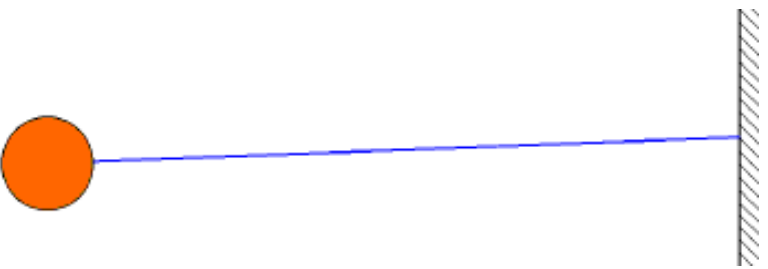

Σωματίδιο μάζας $0,5\text{kg}$ εκτελεί απλή αρμονική κίνηση. Η περίοδος του σωματιδίου είναι $0,1\text{ s}$ και το πλάτος της κίνησής του $0,10\text{m}$. Υπολογίστε την επιτάχυνση, τη δύναμη, τη δυναμική ενέργεια και την κινητική ενέργεια όταν το σωματίδιο απέχει από τη θέση ισορροπίας απόσταση ίση με $5 \times 10^{-2}\text{m}$.

- Ελατήριο σε οριζόντια επιφάνεια έχει προσαρτημένη στο άκρο του μάζα M και εκτελεί απλή αρμονική ταλάντωση πλάτους A_1 . Τη στιγμή που περνάει από τη θέση ισορροπίας μάζα m που πέφτει από μικρό ύψος κολάει πάνω στον κύβο M . Πόση θα είναι η καινούρια συχνότητα και το καινούριο πλάτος της ταλάντωσης;

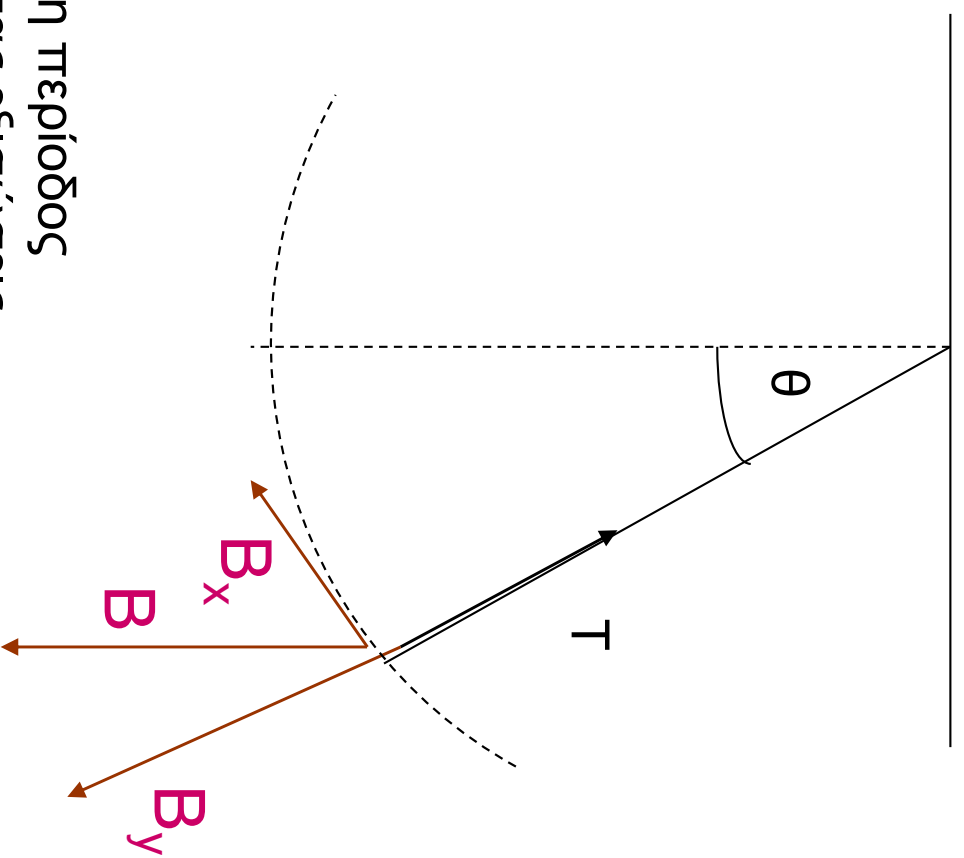
Ατλάο εκκρεμές

Να βρεθούν η εξίσωση κίνησης και η περίοδος του ατλάου εκκρεμούς χρησιμοποιώντας εξισώσεις

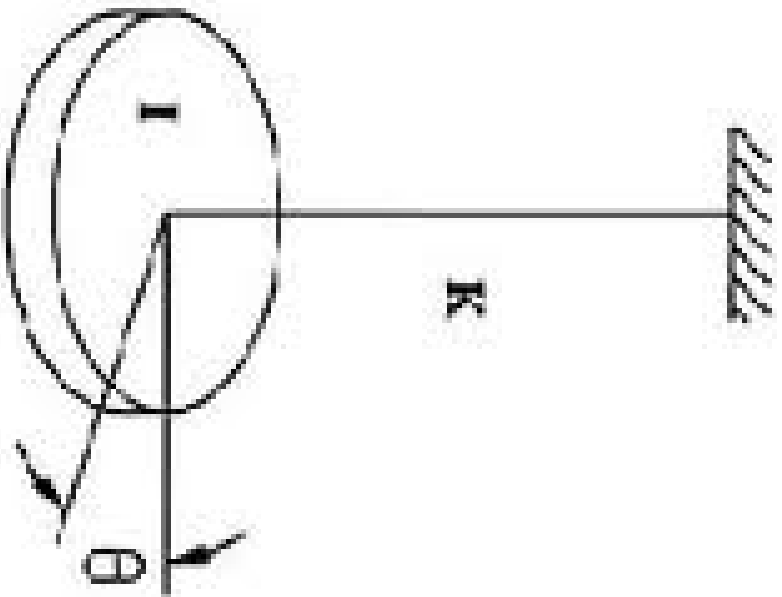
Μεταφορικής

Περιστροφικής κίνησης

Πώς θα μεταβληθούν οι εξισώσεις αν το νήμα έχει μάζα;

Βρείτε την εξίσωση κίνησης και την περίοδο του στροφικού εκκρεμούς συναρτήσει της ροπής αδράνειας I , το συντελεστή στρέψης του σύρματος k , και της γωνίας θ .

Υπέρθεση ταλαντώσεων

• Δύο ταλαντώσεις προς την ίδια κατεύθυνση με ίδια συχνότητα:

$$x_1 = A_1 \cos(\omega t + a_1)$$
$$A = \sqrt{A_1^2 + A_2^2 + 2A_1A_2 \cos \delta}$$

$$x_2 = A_2 \cos(\omega t + a_2)$$
$$\delta = a_2 - a_1$$

• $a_1 = a_2$ ενίσχυση

• $a_1 = a_2 + \pi$ αντίθεση

• $a_1 = a_2 + \pi/2$ τετραγωνισμός

Υπέρθωση ταλαντώσεων

- Δύο ταλαντώσεις προς την ίδια κατεύθυνση με διαφορετική συχνότητα:

$$x_1 = A_1 \cos(\omega_1 t)$$

$$A = \sqrt{A_1^2 + A_2^2 + 2A_1A_2 \cos(\omega_1 - \omega_2)t}$$

$$x_2 = A_2 \cos(\omega_2 t)$$

$$V_s = V_1 - V_2$$

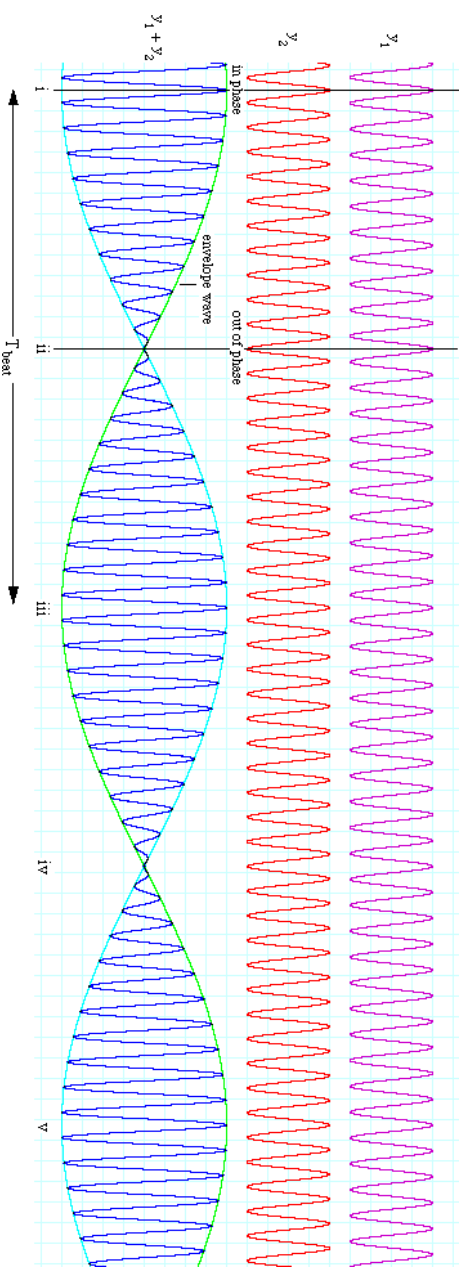
- Διαμορφωμένο πλάτος

Όταν $A_1 = A_2$

$$\omega = \frac{1}{2}(\omega_1 + \omega_2)$$

$$A = 2A_1 \cos(\omega_1 - \omega_2)t$$

$$\omega_s = \omega_1 - \omega_2$$

Newton

$$F = ma = m \frac{d^2 x}{dt^2}$$

Lagrangian

$$L = K - U$$

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial u} \right) - \frac{\partial L}{\partial x} = 0$$

$$m \frac{d^2 x}{dt^2} = F \Leftrightarrow m \frac{du}{dt} = \frac{dU}{dx} \Leftrightarrow \frac{dP}{dt} = \frac{dU}{dx} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{d}{dt} \left(\frac{dK}{du} \right) = \frac{dU}{dx}$$

- Απόσβεση ταλάντωσης: συνεχής μείωση πλάτους.
- Εάν η δύναμη αντίστασης είναι της μορφής $F=-bv$ (αντίσταση ρευστού)

$$\Sigma F = ma \Leftrightarrow -kx - bv = ma \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow m \frac{d^2 x}{dt^2} + b \frac{dx}{dt} + kx = 0$$

$$x = Ae^{-(b/2m)t} \cos(\omega't + \varphi)$$

$$\omega' = \sqrt{\frac{k}{m} - \frac{b^2}{4m^2}}$$

- Αλλαγές σε σχέση με την αρμονική ταλάντωση

Πλάτος

A=σταθερό

$$Ae^{-(b/2m)t}$$

Κυκλική συχνότητα

$$\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$\omega' = \sqrt{\frac{k}{m} - \frac{b^2}{4m^2}}$$

Ρυθμός απόσβεσης

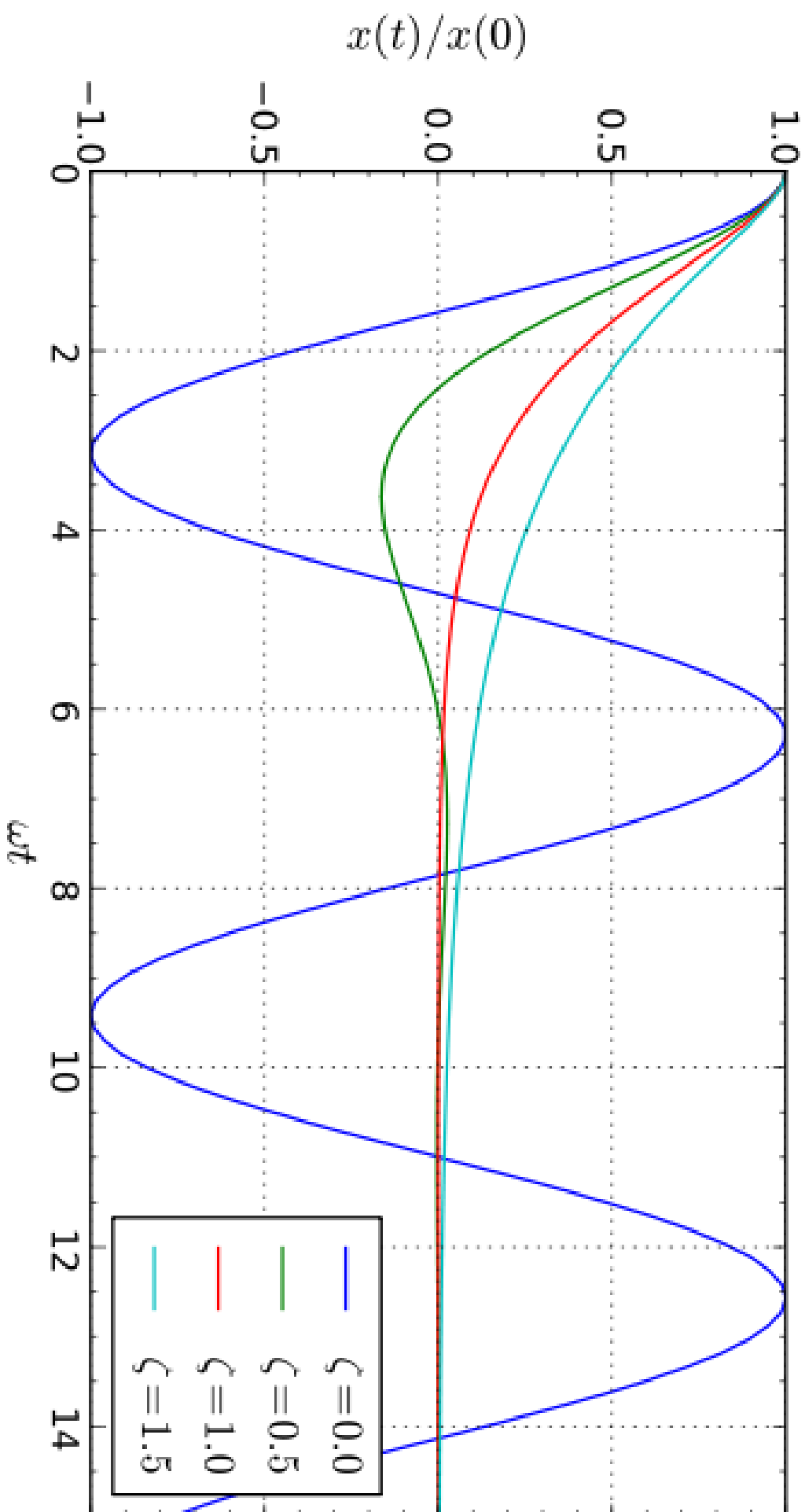
$$\zeta = \frac{b}{2\sqrt{mk}}$$

$\zeta > 1$: υπεραπόσβεση

$\zeta = 1$: κρίσιμη απόσβεση

$\zeta < 1$: υποαπόσβεση

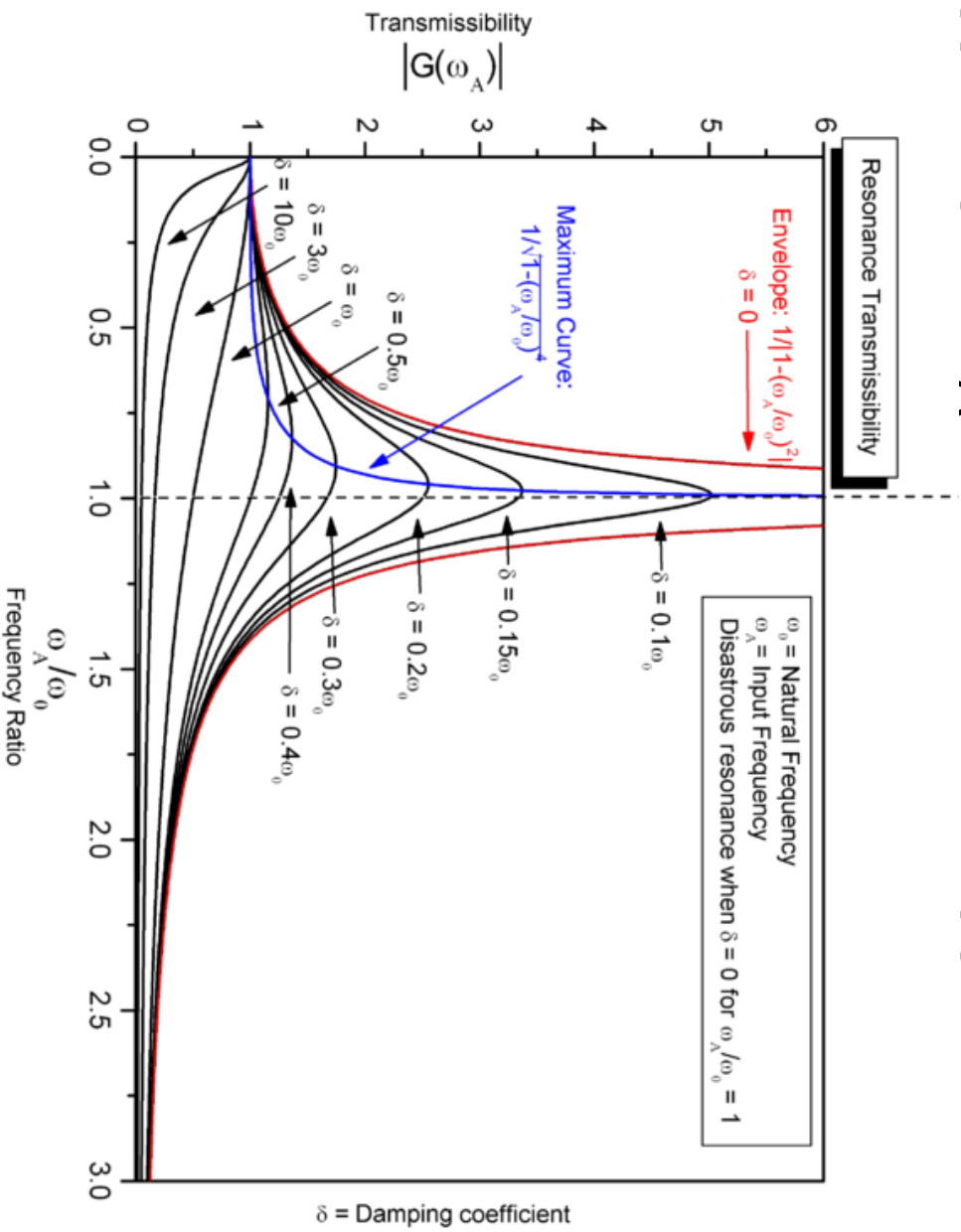
$$Q = \frac{1}{2\zeta} = \frac{\sqrt{mk}}{b}$$

- Μπορείτε να αποδείξετε ότι ο χρονικός ρυθμός μεταβολής της ενέργειας σε ταλάντωση με απόσβεση είναι:

$$\frac{dE}{dt} = -bu^2$$

- Ενίσχυση – ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ
- Εφαρμογή περιοδικής δύναμης με γωνιακή συχνότητα ω_A σε ταλαντωτή με απόσβεση.

F
max

$$A = \frac{F_{\max}}{\sqrt{(k - m\omega_A^2)^2 + b^2\omega_A^2}}$$